

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Tomáše Zubka v právní věci žalobce: **JUDr. J.Ch.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Technická správa komunikací hlavního města Prahy, se sídlem Praha 1, Řásnovka 770/8, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2005, č. j. MHMP/228291/2005/OST/No, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2008, č. j. 8 Ca 18/2006 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 11. 2005, č. j. MHMP/228291/2005/OST/No, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4 ze dne 22. 7. 2005, č. j. P4/148315/04/OST/TALA/14228, kterým správní orgán prvního stupně (dále jen „stavební úřad“) zamítl návrh žalobce na vydání územního rozhodnutí o umístění stavby kopané studny na pozemku parc. č. 2419 u rodinného domu č. p. 333 v k. ú. Krč, obec Praha. Žalovaný potvrdil závěry stavebního úřadu, že v průběhu územního řízení bylo při výkonu státního stavebního

dohledu a pořízenými fotografiemi na místě samém prokázáno, že stavba byla „zahájena a rozestavěna natolik, že její umístění je jednoznačně dané, a vydání rozhodnutí o umístění stavby se stalo bezpředmětným“. Tvrzení žalobce, že v jámě jsou pouze srovnány betonové skruže do svislého tvaru na dno výkopu, což nelze považovat za zahájení stavby, posoudil žalovaný jako účelové. V daném případě bylo s prováděním stavby započato postupem podle technické zprávy, která byla součástí dokumentace pro územní řízení a podle níž bude stavba prováděna tak, že se nejprve vyhloubí šachta 2 x 2 m do hloubky 2 m a z ní se začne spouštět podhrabáváním studna z betonových skruží. Na této skutečnosti nemění nic ani tvrzení žalobce, že on osobně tyto práce neprováděl, neboť „územní řízení není řízením o přestupku či správním deliktu“.

Žalobce napadl uvedené rozhodnutí o odvolání žalobou podanou u Městského soudu v Praze. Městský soud výše uvedeným rozsudkem žalobu zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že neshledal důvodnou námitku žalobce, podle níž měl být účastníkem řízení žalovaný, který však současně vystupoval jako odvolací orgán. Podle § 34 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), je účastníkem každého územního řízení obec, tj. v daném případě hlavní město Praha, nikoli Magistrát hlavního města Prahy, který je jeho orgánem, vykonávajícím přenesenou působnost. Podle § 117 odst. 1 písm. c) stavebního zákona jsou Magistrát hlavního města Prahy a úřady městských částí určené statutem stavebními úřady. Podle názoru městského soudu je tedy nepochybné, že žalovaný nemohl být účastníkem řízení. Nedůvodná je rovněž námitka týkající se nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí podle § 49 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Lhůty uvedené v tomto ustanovení jsou „lhůtami ryze pořádkovými, proto jejich nedodržení nemá bezprostřední vliv na práva účastníků řízení“. Městský soud vyhodnotil jako nedůvodné námitky, podle nichž nebyl zjištěn přesně a úplně skutečný stav věci. Ze správního spisu naopak vyplývá, že stavební úřad při výkonu státního stavebního dohledu jednoznačně zjistil, že na pozemku žalobce bylo započato ve shodě s postupem uvedeným v technické zprávě se stavbou kopané studny, kdy byla vyhloubena jáma hluboká cca 4 m a v ní byly umístěny betonové skruže. Stavba tedy byla rozestavěna natolik, že její umístění bylo zřejmé. Městský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že za této situace je vydání rozhodnutí o umístění stavby bezpředmětné. Nerozhodným je i tvrzení žalobce, že je třeba přihlížet k tomu, kdo stavbu neoprávněně započal, a to zejména s ohledem na skutečnost, že žalobci byla stavba studny dodatečně povolena rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 16. 12. 2005, č. j. P4/156154/05/OST/TALA/8894.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu včas kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Stěžovatel zdůrazňuje, že ze zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hlavním městě Praze“), vyplývá, že žalovaný jako odvolací orgán je personálně ovládaný hlavním městem Praha jako účastníkem územního řízení, v důsledku čehož není zachována rovnost mezi účastníky řízení, ani právo na spravedlivý proces. Městský soud se přitom s touto námitkou vůbec nevypořádal. Správní orgány i městský soud

„bez důkazů“ tvrdí, že zahájil stavbu. V žalobou napadeném rozhodnutí není označen důkaz, prokazující skutečnost, že to byl právě on, kdo zahájil stavbu. Městský soud měl z tohoto důvodu rozhodnutí správního orgánu pro nepřezkoumatelnost zrušit. Pojem „stavba“ není ve stavebním zákoně vysvětlen, resp. v § 139b odst. 1 stavebního zákona je podána definice stavby, která pamatuje pouze na stavební díla, nikoli však vodní díla podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“). Rovněž pojem „zahájení stavby“ není ve stavebním zákoně definován a obsah tohoto pojmu nestanovil ani městský soud. Je proto otázkou, jak mohl posoudit danou skutkovou situaci jako „zahájení stavby“, kdy znalec RNDr. V. ji hodnotil jako „průzkumnou šachtici“ ke zjištění vydatnosti vodního zdroje, která není stavebním ani vodním dílem. Napadený rozsudek není náležitě odůvodněn, protože městský soud čerpal výhradě z listin založených do spisu správním orgánem, přičemž např. tvrzení o rozměrech šachtice neodpovídá skutečným rozměrům. Městský soud se nevypořádal s tím, že správní orgán rozhodoval „bez důkazů“, a neprokázal, že právě on začal stavět, ani nevyložil, co tento pojem podle stavebního zákona znamená. Městský soud se nezabýval rozdílnými věcnými stanovisky stavebního úřadu a znalce RNDr. V. Neobjasnil také postavení IROPu (Inženýrská a realitní organizace Praha – poznámka Nejvyššího správního soudu) ve správním řízení a důsledky z něj vyplývající. Městský soud v rozporu s právem na přiměřenou délku řízení rozhodl o žalobě až po třech letech. Stěžovatel navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřili.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Stěžovatel předně nesouhlasí s právním posouzením žalobní námitky týkající se vyloučení žalovaného jako odvolacího orgánu městským soudem.

Stěžovatel postavil v žalobě tuto námitku na argumentaci, že sousední pozemek parc. č. 2427/3 v k. ú. Krč, obec Praha, přešel na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů, dnem 24. 5. 1991 do vlastnictví hlavního města Prahy. Stavební úřad určil v rozporu s § 34 odst. 1 stavebního zákona jako účastníka územního řízení nikoli žalovaného jako vlastníka uvedeného sousedního pozemku, ale na řízení zcela nezúčastněnou právnickou osobu IROP (Inženýrská a realitní organizace Praha). Účelem tohoto postupu byl dle stěžovatele záměr docílit toho, aby žalovaný nebyl označen za účastníka řízení a mohl tak vystupovat jako odvolací orgán a svým rozhodnutím zakrýt nezákonnosti, kterých se dopustil stavební úřad v prvostupňovém řízení. Správní orgány obou stupňů totiž chtěly od samého počátku řízení vyhovět námitkám jednoho z účastníků řízení (z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatel má zřejmě na mysli V. J., vlastníka dalšího sousedního pozemku parc. č. 2421 v k. ú. Krč, obec Praha – poznámka Nejvyššího správního soudu). V opačném případě by bylo odvolacím orgánem Ministerstvo zemědělství, u něhož žalovaný nemohl počítat s podporou svých pochybení. Nesprávné určení účastníků řízení není podle názoru stěžovatele jen „náhodným omylem“, nýbrž „vědomou a účelovou manipulací“. Účelem této manipulace byla od samého počátku „ochota“ správních orgánů obou stupňů vyhovět za každou cenu jednomu z účastníků řízení, který nesouhlasil s tím, aby stěžovatel na svém pozemku postavil studnu. Stěžovatel shrnul, že podstatou pochybení

je skutečnost, že účastníkem řízení měl být žalovaný, který však v řízení vystupoval jako odvolací orgán.

Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku k uvedené námitce konstatoval, že podle § 34 odst. 3 stavebního zákona je účastníkem každého územního řízení obec, tj. v daném případě hlavní město Praha, nikoli Magistrát hlavního města Prahy, který je jeho orgánem, vykonávajícím přenesenou působnost. Podle § 117 odst. 1 písm. c) stavebního zákona jsou Magistrát hlavního města Prahy a úřady městských částí určené statutem stavebními úřady. Podle názoru městského soudu je tedy nepochybné, že žalovaný nemohl být účastníkem řízení.

Nejvyšší správní soud má za to, že se městský soud s předmětnou námitkou nevypořádal zcela dostatečně a kromě toho ve své argumentaci ani nemířil na skutečnou podstatu stěžovatelovy námítky. V daném případě však lze podle názoru Nejvyššího správního soudu postupovat v intencích usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 – 75, publikovaného pod č. 1865/2009 Sb. NSS, tedy nahradit důvody městského soudu vlastním právním názorem, bez nutnosti zrušení napadeného rozsudku, neboť závěr o nedůvodnosti této námítky je správný, byť z jiných důvodů.

Městskému soudu lze dát za pravdu, že podle § 34 odst. 3 stavebního zákona je účastníkem každého územního řízení obec, tj. v projednávané věci hlavní město Praha. Nejvyšší správní soud souhlasí rovněž se závěrem městského soudu, že žalovaný „nemohl být“ účastníkem předmětného územního řízení. Stěžovatel totiž zaměňuje hlavní město Prahu jako územně samosprávný celek (veřejnoprávní korporaci) a žalovaného, který je jedním z orgánů hlavního města Prahy, jednak plnícím úkoly v samostatné působnosti hlavního města (srov. § 81 odst. 2 a § 16 zákona o hlavním městě Praze) a jednak vykonávajícím přenesenou působnost hlavního města (srov. § 81 odst. 3 a § 31 citovaného zákona). Z výše uvedeného vyplývá, že účastníkem územního řízení je ze zákona hlavní město, nikoli žalovaný.

Stěžovatel se mylí, tvrdí-li, že stavební úřad „vědomě a účelově“ nejednal s žalovaným, resp. správně s hlavním městem, jako s účastníkem územního řízení. Z obsahu správního spisu (srov. zejména oznámení o zahájení územního řízení s ústním jednáním ze dne 28. 1. 2005, protokol o ústním jednání ze dne 24. 2. 2005, výzvu k seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí ze dne 21. 6. 2005, prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 22. 7. 2005 a napadené rozhodnutí žalovaného) je naopak jednoznačně zřejmé, že stavební úřad pojal hlavní město, zastoupené Magistrátem hlavního města Prahy, sekci Útvaru rozvoje hlavního města Prahy, do okruhu účastníků předmětného územního řízení. Otázka, zda mělo být hlavní město účastníkem řízení i z titulu vlastnictví sousedního pozemku parc. č. 2427/3 podle § 34 odst. 1 stavebního zákona, není významná. Skutečnost, že správní orgány jednaly „navíc“ jako s účastníkem řízení s někým (Inženýrská a realitní organizace Praha), kdo jím ve skutečnosti neměl být, totiž nemohla stěžovatele žádným způsobem poškodit na jeho veřejných subjektivních právech. Nadto samotný stěžovatel v návrhu na zahájení řízení označil jako účastníka řízení „Českou republiku – IROP, Inženýrská a realitní organizace Praha“, vycházel přitom z jím předložené informace o parcelách poskytnuté Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, podle níž byla jako vlastníkem uvedeného sousedního pozemku zapsána v katastru nemovitostí Česká republika s tím, že právo hospodaření s majetkem státu přísluší Inženýrské a realitní organizaci Praha.

Podstata shora citované žalobní námítky ovšem směřovala (jak upřesnil stěžovatel v replice k vyjádření žalovaného ze dne 16. 5. 2006) k tomu, že je nepřijatelné, aby o odvolání rozhodoval Magistrát hlavního města Prahy za situace, kdy hlavní město mělo být účastníkem tohoto řízení. Nejvyšší správní soud neshledal tuto námitku důvodnou, neboť stavební zákon,

správní řád a ani žádný jiný zvláštní zákon nezakazuje, aby v kterémkoli stupni správního řízení, jehož účastníkem je územně samosprávný celek, rozhodoval v přenesené působnosti orgán tohoto územně samosprávného celku. Podle § 9 odst. 1 správního řádu je pracovník správního orgánu vyloučen z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Smyslem právního institutu „vyloučení pracovníků správního orgánu“ je zamezení podjatým osobám bezprostředně se podílet na výkonu státní správy. Garance toho, aby ve věci rozhodovala nestranná a nezaujatá osoba, je nedílnou součástí práva na spravedlivý proces a předpokladem uplatnění zásady rovnosti účastníků řízení.

Správní řád konstruuje jako důvody vyloučení pracovníka správního orgánu jeho poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům tak, aby nebyl v žádném směru zainteresován na výsledku řízení. Subjektivní hledisko účastníků řízení, případně samotných pracovníků správního orgánu, může být podnětem ke zkoumání eventuální podjatosti, rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že nelze vycházet pouze ze subjektivních pochybností účastníků řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou. K vyloučení pracovníka správního orgánu může dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah pracovníka správního orgánu k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, publikovaný pod N 98/23 SbNU 11). Poměr pracovníka správního orgánu k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem [srov. osoby blízké podle § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“)], jemuž na roveň může v konkrétním případě stát vztah přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V úvahu přichází také vztah ekonomické či jiné obdobné závislosti. V obecné rovině sice lze konstatovat, že pracovníci orgánu územně samosprávného celku jsou vůči tomuto územně samosprávnému celku jako svému zaměstnavateli z objektivního hlediska v určitém stupni organizační a finanční závislosti. Zdůraznit je však třeba to, že pracovník takového orgánu ve správním řízení nevystupuje prvotně jako zaměstnanec, nýbrž jako úředník územně samosprávného celku, mezi jehož základní povinnosti podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, patří mimo jiné dodržovat ústavní pořádek, právní předpisy vztahující se k práci jím vykonávané, hájit při výkonu správních činností veřejný zájem, jednat a rozhodovat nestranně bez ohledu na své přesvědčení a zdržet se při výkonu práce všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování [§ 16 odst. 1 písm. a), b), c) a f) citovaného zákona]. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 As 24/2007 – 89, dostupný na www.nssoud.cz) jsou pracovníci obecního (městského) úřadu z projednávání a rozhodování věci vyloučení, pokud by měl jejich zaměstnavatel (obec či město) bezprostřední a soukromý zájem na výsledku rozhodnutí vydávaného v přenesené působnosti, daný tím, že by se dotýkalo jeho majetku a byl od něho odvislý majetkový přínos pro obec či město. Jinak řečeno, pokud by měl Nejvyšší správní soud stěžovatelově námitce přisvědčit, muselo by být rozhodnutí orgánu územně samosprávného celku motivováno zjevně soukromým zájmem zaměstnavatele. Tak tomu ovšem v posuzované věci není. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by hlavní město mohlo mít jakýkoli majetkový či jiný soukromý zájem na tom, zda bude či nebude stěžovateli povoleno umístění stavby kopané studny na jeho pozemku, resp. na tom, aby bylo „za každou cenu“ vyhověno námitkám jednoho z vlastníků sousedních pozemků, který s umístěním stavby nesouhlasil. Svědčí o tom nepřímou i skutečností, že hlavní město bylo jako účastník předmětného územního řízení naprosto pasivní a žádné námitky k návrhu stěžovatele na vydání územního rozhodnutí nevzneslo. S přihlédnutím k těmto okolnostem nemůže být samotný fakt, že o odvolání stěžovatele rozhodoval žalovaný (Magistrát hlavního města Prahy) za situace,

kdy hlavní město bylo účastníkem řízení, důvodem k pochybnostem o nepodjatosti pracovníků žalovaného.

Nedůvodná je podle názoru Nejvyššího správního soudu také námitka stěžovatele týkající se neexistence definice pojmu „stavba“ ve stavebním zákoně. Podle § 139b odst. 1 stavebního zákona se za stavbu považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání. Stavební zákon tedy chápe stavbu dynamicky, tj. již jako činnost směřující k uskutečnění stavebního díla (např. hloubení základů). Naopak pro oblast občanského práva je typické statické pojetí stavby. Občanský zákoník užívá pojem stavba v souvislosti s vymezením věcí nemovitých (nemovitostí) v § 119 odst. 2, podle něhož jsou nemovitostmi pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem. Z občanskoprávního hlediska je proto třeba stavbu chápat jako výsledek stavební činnosti a jejího účelu, která musí vykazovat charakter samostatné věci v právním smyslu a která jako taková může být předmětem vlastnických i smluvních občanskoprávních vztahů. Občanskoprávní soudní praxe přitom považuje pro vznik stavby za určující tu okolnost, že je stavba vybudována minimálně do takového stádia, od něhož počínaje již všechny další stavební práce směřují k dokončení takto druhově i individuálně určené věci (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2007, sp. zn. 22 Cdo 2554/2007, dostupné na www.nsouid.cz). Jelikož v daném případě se jednalo o územní řízení podle stavebního zákona, je pro posouzení věci rozhodné pojetí pojmu stavba ve smyslu veřejnoprávní úpravy stavebního práva. V této souvislosti je nutné zmínit ustanovení § 55 odst. 1 písm. j) vodního zákona, podle kterého je studna jako vodní dílo stavbou.

Mezi účastníky je sporná otázka, zda byla v průběhu územního řízení stavba zahájena a zda se tudíž stalo vydání rozhodnutí o umístění stavby bezpředmětným. Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem stěžovatele, že pojem „zahájení stavby není ve stavebním zákoně definován, byť tento pojem užívá např. v ustanoveních § 67, § 75 odst. 1, § 88 odst. 2 a § 100 odst. 2. Tímto pojmem se však zabývala judikatura správních soudů (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2004, č. j. 10 Ca 171/2003 – 96, publikovaný pod č. 1101/2007 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2008, č. j. 3 As 17/2008 – 68, dostupný na www.nssoud.cz), která ho vymezila tak, že zahájením stavby se rozumí okamžik započetí prací, které směřují jednoznačně k provedení stavby (uskutečnění stavebního díla). Novodobá judikatura v tomto ohledu navazuje již na rozhodovací praxi předválečného Nejvyššího správního soudu, podle níž se pojmem zahájení stavby „rozumějí všechny ony práce, jichž ke zřízení nové budovy je zapotřebí a jež projevují se fyzicky nějakou změnou na staveništi samém“ (srov. rozhodnutí Boh. A 4115/24). Z uvedeného vyplývá, že okamžik zahájení stavby nelze zaměňovat s okamžikem vzniku stavby jako samostatné věci ve významu občanskoprávním. Při posouzení otázky, kdy dochází k zahájení stavby, je třeba vycházet z konkrétních okolností případu a z charakteru stavby.

Z protokolů o výkonu státního stavebního dohledu ze dne 7. 6. 2005, 21. 6. 2005 a 19. 7. 2005 a fotodokumentace pořízené na místě samém dne 7. 6. 2005 je zřejmé, že v průběhu územního řízení došlo na pozemku stěžovatele parc. č. 2419 k činnostem spočívajícím ve vyhloubení jámy hluboké cca 4 m, do které byly umístěny betonové skruže. Podle technické zprávy, která byla součástí dokumentace pro územní řízení, se mělo jednat o kopanou studnu hlubokou cca 6 m s tím, že stavba bude prováděna tak, že se vyhloubí šachta 2 x 2 m do hloubky 2 m a z ní se začne spouštět podhrabáváním studna z betonových skruží.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry správních orgánů obou stupňů i městského soudu, že za daného stavu uvedenými pracemi došlo k reálnému zahájení stavby, neboť tyto práce svým charakterem směřovaly nepochybně již k realizaci stavby kopané studny a byl zde zjevný určitý hmotný projev zahájené stavby ověřitelný dle dokumentace pro územní řízení,

a to v takovém rozsahu, že umístění stavby bylo jednoznačně dáno. Lze proto souhlasit s názorem žalovaného (akceptovaným městským soudem), že za této situace se stalo vydání rozhodnutí o umístění stavby bezpředmětným. Odmítnout je naopak třeba argumentaci stěžovatele, že správní orgány rozhodovaly „bez důkazů“. Výše rekapitulované listinné důkazy Nejvyšší správní soud považuje shodně s městským soudem za důkazy, které nade vší pochybnost prokazují, že stavba byla v průběhu územního řízení již zahájena. Na rozdíl od řízení o přestupcích podle § 103 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) stavebního zákona přitom není významné, zda zmiňované práce provedl samotný stěžovatel nebo jiná osoba, a to případně i bez jeho vědomí či souhlasu. Pro posouzení, zda se stalo v důsledku zahájení stavby vydání rozhodnutí o umístění stavby bezpředmětným, je totiž z povahy věci rozhodující objektivní stav. Zahájila-li stavbu skutečně jiná osoba bez vědomí či souhlasu stěžovatele, může se na ní domáhat náhrady škody v soukromoprávním sporu. Kasační námitka podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. tedy není důvodná.

Námitka, že uvedené práce nepředstavují „zahájení stavby“, nýbrž „průzkumnou šachtici“ ke zjištění vydatnosti vodního zdroje, která není stavebním ani vodním dílem, podpořená předložením znaleckého posudku RNDr. V., je podle § 103 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná, protože ji stěžovatel neuplatnil řádně v řízení před městským soudem ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 a § 75 odst. 2 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 30. 11. 2005. Stěžovatel ovšem tuto námitku poprvé vznesl až v podání ze dne 4. 7. 2006, tj. jednoznačně po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Soud přitom neshledal žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu (§ 109 odst. 3, věta za středníkem s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 a 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá na jejich náhradu právo. Žalovanému žádné náklady převyšující běžnou administrativní činnost nevznikly, a tudíž mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí uložil soud; tak tomu však v projednávané věci nebylo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2010

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu